

ВОВЕД:

Се определив да ја работам темата „Морфологија“

од причини што ме интересира проучувањето на формите на зборовите, правилата за нивното градење и нивните граматички значења. Значи делот од науката за јазикот што ги проучува формите на зборовите, правилата за нивното градење и нивните граматички значења се нарекува морфологија. Тоа е сложен збор од грчко потекло кој можеме да го преведеме како наука за формата. Оваа наука се интересира за градбата на зборовите, како и за нивните општи, апстрактни значења според кои се обединуваат во групи.

Од лектирата за V одделение „Големи и мали“ од Бошко Смаќоски, од приказната која е напишана во неа ќе направам морфолошка анализа, ќе ги пронајдам зборовните групи: именките, придавките, броевите, заменките, глаголите, прилозите, предлозите, сврзниците, честичките, извиците. А потоа ќе видиме што е повеќе застапено и какви видови форми, зборовни групи се застапени во приказниот на нашиот писател Бошко Смаќоски.

Именки (супстантиви)

Именките се зборови со кои се означуваат суштества, предмети, појави и поими. По традиција именките се делат на општи и сопствени. Именувањето на суштествата, предметите и појавите со заеднички општи карактеристики се врши со општите именки, а тие може да се поделат на збирни и материјални. Именувањето на единечни предмети или суштества се врши со сопствените именки, а тие пак се делат на: лични-персонални, географски, временски, институции, празници, објекти од различен вид, имиња на уметнички дела. Именките можат да се разликуваат во однос на можноста/неможноста за допир и според тоа се делат на конкретни кои именуваат материјални предмети и суштества, и апстрактни именки кои именуваат нешто што не може да се допре.

Грамматички категории на именките: род, број, и определеност

Родот може да биде машки, женски и среден.

Бројот може да биде еднина и множина-обична множина, избројана множина и збирна множина.

Определеност на именките се содржи во начинот и во средствата за изразување. Со членувањето се изразува определеност, а со нечленувањето се изразува неопределеност на именките.

Придавки (Адјективи)

Придавките именуваат некаква карактеристика на предметите, суштествата и појавите, и најчесто се врзуваат со именките. Ознаките за родот, бројот и определеноста / неопределеноста придавките ги добиваат од именките. Придавките се делат на четири основни групи: описни, односни, бројни и заменски.

Описните придавки одговараат на прашањето каков е некој или нешто, со нив се опишуваат предметите и појавите. Само описните можат да се степенуваат, и се делат: по димензии, по вкус, по боја, по физички и хемиски својства, по карактеристики на личноста.

Односните придавки тука спаѓаат материјалните-потекло и припадност-присвојните придавки.

Бројните придавки се образуваат од броеви, редни или умножени.

Заменските придавки можат да бидат присвојни, количествени, квалитативни, прашални, општи и неопределени.

Броеви

Броевите се зборови со кои се означува количество. Тоа количество може да биде избројано или приближно и врз основа на ова се разликуваат броеви за определена и за приближна бројност. По состав броевите се делат на прости и сложени.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com